

ЗАГОРОДНІЙ
Анатолій Глібович — академік НАН України, президент Національної академії наук України

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ У 2021 РОЦІ – ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ 2022 РОКУ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НАСТУПНОГО ПЕРІОДУ

Звітна доповідь на сесії Загальних зборів НАН України 15 червня 2022 року

Шановні колеги!

Результати наукової та науково-технічної діяльності установ Академії було розглянуто напередодні на сесіях Загальних зборів відділень НАН України і детально висвітлено у проєкті звіту про діяльність Академії у минулому році та в інформаційному виданні «Національна академія наук України у 2021 році». З цими матеріалами, оприлюдненими на офіційному сайті НАН України, всі учасники сесії мали змогу ознайомитися, тому я наведу лише окремі приклади результатів фундаментальних досліджень світового рівня.

Так, науковці Інституту математики НАН України у співпраці з іноземними колегами побудували базисні розв'язки рівняння Клейна—Гордона, які дають змогу ефективно описувати практично важливі коливні режими у фізиці та техніці.

В Інституті кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України вперше у світі побудовано теорію інтегрування швидкоосцилюючих функцій. Результати можуть бути використані для підвищення кібербезпеки та захисту інформації, а також розв'язання високоточних задач цифрового оброблення сигналів і зображень.

Науковці Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України знайшли для рівняння Дірака з кулонівським потенціалом новий інваріант, який доповнює відомі до цього інваріанти Дірака і Джонсона—Ліппмана та здобув назву *інваріант Бриджик—Єремка—Локтева*. На основі цих трьох інваріантів побудовано їхній узагальнений аналог, що уможливило аналітичне знаходження повного розв'язку рівняння Дірака й

визначення розподілу спіну в кожному квантовому стані.

Фахівці Радіоастрономічного інституту НАН України за допомогою телескопа УТР-2 задектували три нові для декаметрових хвиль пульсари (PSR J0928+30, PSR J0935+33 і PSR J1303+38) та уточнили періоди їх обертання, що важливо для діагностики міжзоряної плазми на все більшій кількості напрямків у Галактиці.

Науковці Інституту проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України розвинули теорію термодинамічного аналізу та оптимізації енерготехнологічних систем і вперше розробили концепцію побудови принципово нових гібридних енергоустановок.

Вчені Інституту загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України створили низку нових фоточутливих наногетероструктур та нанокомпозитів на основі напівпровідникових і графенових сполук для перетворення сонячної енергії на електричну.

Науковці Інституту молекулярної біології і генетики НАН України розробили комбіновані тест-системи для одночасного виявлення вірусів SARS-CoV-2, грипу та низки інших небезпечних вірусів.

Підсумком роботи колективу вчених Секції суспільних і гуманітарних наук нашої Академії стала чергова Національна доповідь «Національна стійкість України: стратегія відповіді на виклики та випередження гібридних загроз».

Слід відзначити також публікацію вченими Інституту історії України до 30-річчя Незалежності України тритомного видання «Україна. Нариси історії», а також завершення мистецтвознавцями Інституту народознавства НАН України видання фундаментального колективного дослідження «Церковне мистецтво України» у 3 томах.

Серед вагомих результатів інноваційних прикладних досліджень і розробок минулого року варто згадати створення фахівцями Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій та систем НАН України та МОН України мультисенсорної системи,

яка забезпечує високоточне виявлення та супроводження малошвидкісних і малорозмірних цілей. Розробку передано Державній міжвідомчій комісії Генерального штабу Збройних Сил України та спільно з ВАТ «Меридіан» ім. С.П. Корольова впроваджено у серійне виробництво.

В Інституті геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України вдосконалено спосіб гідроімпульсного розпушування крутих вибухонебезпечних вугільних пластів. Технологічні схеми використання цієї розробки включено до комплексу заходів із запобігання раптовим викидам вугілля і газу в умовах шахти «Центральна» ДП «Торецьквугілля».

В Інституті проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України започатковано новий науковий напрям — матеріалознавство полікомпонентних (високоентропійних) тугоплавних сполук і синтезовано понад 40 невідомих раніше карбідів, нітридів, боридів та оксидів.

Спільно з фахівцями ННЦ «Харківський фізико-технічний інститут» розроблено промислову вакуумно-дугову технологію отримання на основі таких сполук покриттів з надвисокими показниками твердості і зносостійкості. Покриття пройшли успішні випробування в промислових умовах українських підприємств, які засвідчили підвищення працездатності інструмента в 2–3 рази.

В Інституті сорбції та проблем ендоекології НАН України розроблено мікрохвильові методи модифікування наноструктурних електродних матеріалів. Спільно з ТОВ «Юнаско Україна» з використанням таких матеріалів виготовлено дослідну партію накопичувачів електроенергії. Накопичувачі продемонстрували високі питому потужність і струм розряду, а також можливість тривалої роботи в діапазоні температур від -40 до $+60$ °С.

В Інституті мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України створили нафтоокиснювальний біопрепарат нового покоління «Еколан-М», який містить композиції активних штамів бактерій, іммобілізованих на сорбенті природного походження — деревному

вугіллі. Випробування цього біопрепарату під час ліквідації наслідків розливів нафтопродуктів на території підрозділів КП «Київтеплоенерго» підтвердили його високу ефективність.

Науковці Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України та Інституту органічної хімії НАН України синтезували сполуку з унікальною антитромботичною дією, яка здатна вибірково й ефективно інгібувати полімеризацію фібрину — каркасу тромбу. Спільно з ТОВ «Артеріум ЛТД» створено лікарську форму «Антитромботичний засіб каліксарен С-145», а результати доклінічних досліджень у Науковому центрі превентивної токсикології, харчової і хімічної безпеки імені академіка Л.І. Медведя МОЗ України відкрили можливості для подальших клінічних випробувань і комерціалізації препарату.

Селекціонери Інституту фізіології рослин і генетики НАН України вперше в Україні отримали та впровадили в селекційні програми лінії озимої білозерної пшениці з високою зерновою продуктивністю, а також білозерний екстрем'язозерний матеріал, придатний для створення нових якісних сортів пшениці. Нове покоління конкурентоспроможних сортів озимої пшениці стало основою сортозаміни наявного в Україні асортименту. На дослідних ділянках сорти-інновації Софія Київська, Городниця, Київська 19 забезпечили отримання врожаю від 120 до 140 центнерів з гектара.

Ці та багато інших досягнень, про які я, на жаль, не маю часу розповісти, стали результатом успішного виконання нашими установами і Академією в цілому своїх статутних завдань.

Загалом у 2021 р. установи НАН України виконували 1841 фундаментальний проєкт та 822 прикладні науково-дослідні роботи. Опубліковано 10 177 статей у наукових фахових журналах, з них 5299 — у закордонних виданнях, 5865 — у виданнях, що індексуються базами даних Scopus та Web of Science. Видано 428 монографій, з них 73 — за кордоном, а також 295 назв навчальної, довідкової, енциклопедичної, художньої та науково-популярної літератури. Отримано 355 патентів, подано 375 заявок на винаходи і корисні моделі. Створе-

но 225 нових видів техніки, 94 нові технології, 252 нових матеріали, 19 нових сортів рослин. Виконано 1983 господарські договори з вітчизняними замовниками та 173 контракти з іноземними партнерами. Впроваджено 467 наукових розробок на підприємствах різних галузей економіки. Надано близько 1900 експертних висновків на замовлення органів державної влади.

З огляду на наведені вище приклади зазначу, що активному науковому пошуку, зокрема з вирішення міждисциплінарних проблем, а також розвитку інноваційної діяльності значною мірою сприяла ефективна робота науково-координаційних рад секцій і Науково-технічної ради НАН України. Зокрема, налагоджено більш тісну співпрацю з такими великими підприємствами, як ДП «Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро «Прогрес» імені академіка О.Г. Івченка», ДП «Конструкторське бюро «Південне» ім. М.К. Янгеля», Нікопольський завод трубопровідної арматури. Укладено нові угоди про співробітництво з ДП «Антонов», АТ «Українські енергетичні машини».

Відповідно до угоди з Держлікслужбою завершено створення на базі НТК «Інститут монокристалів» уповноваженого центру цього відомства з контролю якості лікарських засобів.

Минулого року проведено значну роботу з реалізації різноманітних заходів з реформування Академії. Ці заходи були визначені та задекларовані рішеннями Загальних зборів НАН України, Президії НАН України, представлені та підтримані на засіданні Національної ради України з питань розвитку науки і технологій. Всі вони спрямовані на досягнення головної мети — підвищення ефективності діяльності Академії. Зазначу, що протягом останніх років ця робота тривала постійно, але за минулий рік суттєво поживилася, і багато чого із запланованого було реалізовано.

Ми продовжили оптимізацію структури Академії. За звітний період прийнято відповідні постанови Президії НАН України щодо ліквідації або реорганізації шляхом приєднання 12 установ (Центр практичної інформатики, Науково-учбовий центр прикладної інформа-

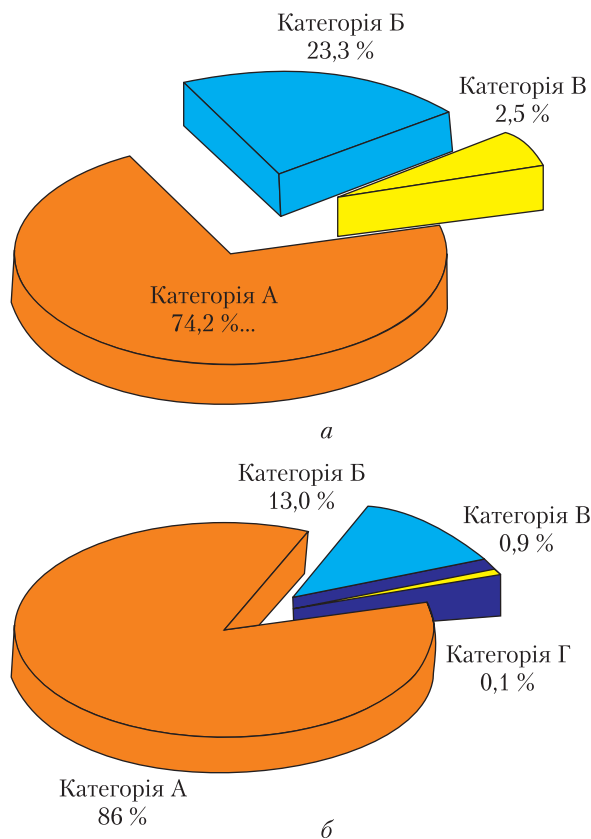

Рис. 1. Результати проведеного в 2016–2021 рр. оцінювання ефективності діяльності 163 наукових установ НАН України (а) та 1175 їхніх підрозділів (б) за методикою, розробленою з урахуванням досвіду оцінювання наукових установ у європейських країнах

тики, Міжнародна школа україністики, Відділення керамології Інституту народознавства, Центр математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача, Інститут проблем природокористування та екології, Інститут прикладних проблем фізики і біофізики, Міжнародний центр «Інститут прикладної оптики», Інститут технічних проблем магнетизму, Навчально-науковий центр «Фізико-хімічне матеріалознавство», Державний центр інноваційних біотехнологій, Науковий центр з медико-біотехнічних проблем НАН України). Також протягом минулого року ще 8 організацій передано до сфери управління Фонду державного майна України для подальшої приватизації (Науко-

во-дослідний центр аерокосмічної інформації і екологічного моніторингу при Інституті кібернетики ім. В.М. Глушкова, Міжвідомчий науково-дослідний госпрозрахунковий центр геодинамічних досліджень, Державне спеціалізоване автотранспортне підприємство по перевезенню небезпечних вантажів Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України, Півський експериментальний механічний завод Інституту технічної теплофізики, магазин «Академкнига» № 7, ДП «Фірмовий магазин «Академкнига», корпорація «Академкнига», ДП «Книгарня «Наукова думка»). Розпочалася робота з оптимізації мережі відділень НАН України. При секціях НАН України створено відповідні комісії для проведення аналізу основних наукових напрямів і кадрового складу відділень.

У 2021 р. завершено перший цикл оцінювання ефективності діяльності академічних установ, у рамках якого було оцінено 163 установи і 1175 підрозділів (рис. 1). Його результати стали основою для розроблення заходів з оптимізації внутрішньої структури Академії, а також вдосконалення розподілу бюджетних коштів.

Запроваджено конкурсні підходи до відбору нових академічних цільових програм і цільових проєктів. Здійснено огляд витрат державного бюджету у сфері наукової та науково-технічної діяльності наукових установ нашої Академії за 2017–2019 рр. За його результатами передбачено низку заходів, які сприятимуть підвищенню ефективності використання бюджетних коштів. Зокрема, було внесено відповідні зміни до Порядку конкурсного відбору наукових і науково-технічних робіт для фінансування за бюджетною програмою «Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень».

Минулого року ухвалено оновлений Статут НАН України, в якому відображено зміни до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та деяких інших державних нормативно-правових актів, урегульовано низку процедур роботи Загальних зборів НАН України й виборчого процесу, унормовано зміни в структурі управління НАН України, уточнено статус регіональних наукових центрів,

відображено нові форми підтримки наукової молоді тощо. Нова редакція Статуту Академії та прийняті на її основі відомчі нормативні документи істотно посилили демократичні засади академічного устрою.

Багато заходів було вжито для підтримки наукової молоді (рис. 2). Фінансування дослідницьких лабораторій та груп молодих учених збільшено вдвічі порівняно з 2020 р. — до 44,5 млн грн. Розпочато програму постдокторальних досліджень, за якою вже проведено два конкурси. Проте слід відверто визнати, що ця програма поки що суттєво не вплинула на поповнення установ молодими кадрами, оскільки було відібрано лише 25 постдоків. Також для молодих вчених нашої Академії — кандидатів наук (докторів філософії) і докторів наук започатковано стипендію імені академіка Б.Є. Патона. До речі, ми вважаємо, що всі норми чинного Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», які стосуються наукової молоді, мають бути збережені. Саме таку позицію ми висловили у зауваженнях і пропозиціях щодо змін до цього Закону.

Основні напрями подальшого удосконалення діяльності та розвитку Академії визначено у схваленій Концепції розвитку Національної академії наук України на 2021–2025 рр., а також у Плані заходів з її реалізації. Вони стосуються забезпечення високого рівня наукових досліджень, їх спрямованості на розв'язання сучасних проблем науки і техніки; проведення якісної інноваційної діяльності, наукового забезпечення вирішення актуальних проблем державного та суспільного розвитку; забезпечення інтегрованості у світовий, насамперед європейський, дослідницький простір; подальшого удосконалення структури та системи управління; розвитку дослідницької інфраструктури; поліпшення кадрового забезпечення; забезпечення ефективного використання бюджетних коштів; упорядкування майнового комплексу та його ефективного використання; підвищення рівня комунікації із суспільством і популяризації наукової діяльності.

На превеликий жаль, більшість наших планів і задумів було порушено внаслідок широ-

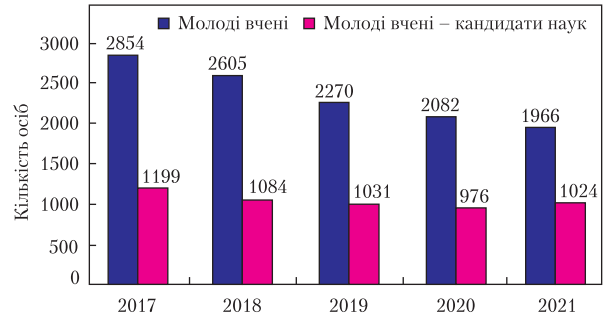

Рис. 2. Динаміка зміни чисельності молодих вчених у НАН України

комасштабної воєнної агресії, розпочатої РФ проти нашої держави 24 лютого цього року. Через війну українська наука зіткнулася з важкими випробуваннями. Це і суттєве погіршення умов, а для деякого і унеможливлення повноцінної наукової роботи, і вимушений виїзд наших науковців за кордон, і порушення усталених міжнародних зв'язків та ін.

За даними на початок травня 2022 р., щонайменше 10 % (близько 1900) працівників установ Академії виїхали в інші країни. Майже вдвічі більше переїхали до безпечніших регіонів у межах України. Серед непоправних людських втрат — чудовий фізик-експериментатор, заступник директора Інституту фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова член-кореспондент НАН України Василь Кладько, науковий співробітник Інституту хімії поверхні ім. О.О. Чуйка кандидат хімічних наук Андрій Кравченко, головний інженер Інституту молекулярної біології і генетики Максим Павленко.

Бойові дії суттєво ускладнили діяльність майже всіх установ, організацій і підприємств Академії. Деякі з них опинилися на територіях, захоплених російськими загарбниками (Луганський природний заповідник, Чорноморський біосферний заповідник, Херсонська гідробіологічна станція, частково Український степовий природний заповідник). На окупованій території перебуває також унікальний радіотелескоп УРТ-2 Радіоастрономічного інституту.

У результаті інтенсивних воєнних дій з ракетними і бомбовими ударами по мирних

Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича (Київ)

Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля (Київ)

Радіоастрономічний інститут (Харків)

Інститут радіофізики та електроніки ім. О.Я. Усикова (Харків)

Рис. 3. Руїнування будівель деяких установ НАН України в Києві та Харкові

об'єктах сильно постраждала наукова інфраструктура НАН України, втім руйнування продовжуються. Пошкоджено багато дослідних установ, об'єктів дослідницької інфраструктури у Києві, Харкові, Сумах, Миколаєві (рис. 3). Внаслідок вибухових хвиль від ракетних та авіаударів у будівлях вибито вікна, пошкоджено покрівлі, системи водо-, тепло- та енергопостачання, рухоме майно, знищено унікальне наукове та технологічне обладнання (рис. 4). Обстріли велися, зокрема, й по Національному науковому центру «Харківський фізико-технічний інститут», де розташована унікальна ядерна установка «Джерело нейтронів на підкритичній збірці» (рис. 5). Знищено обладнання та зруйновано лабораторії Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України – установи, яка здійснює науковий супровід та контроль стану об'єкта «Укриття» на Чорнобильській АЕС.

Загалом установам нашої Академії завдано дуже великих втрат. І в багатьох випадках провести детальну оцінку збитків наразі поки що неможливо.

З введенням воєнного стану в Україні планові видатки загального фонду державного бюджету Національної академії наук України було скорочено на 1 054,3 млн грн, тобто вони становитимуть 5 108,8 млн грн (рис. 6). Це більш як на 17 % менше за обсяг, затверджений Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік». За таких умов ми змушені були скоротити базове фінансування академічних установ, накласти мораторій на започаткування нових наукових програм та проєктів, зменшити обсяги фінансування проєктів за напрямом «Підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок», урізати видатки на придбання новітнього та модернізацію наявного наукового обладнання тощо.

Важко передбачити всі можливі наслідки війни, яка все ще триває, для вітчизняної наукової спільноти. Однак і в цих дуже складних умовах Академія працює і зберігає свою життєздатність. Зусилля науковців зосеред-

жено насамперед на дослідженнях, пов'язаних зі зміцненням обороноздатності та безпеки держави, науковим супроводом та пошуком розв'язання проблем, що сьогодні є вкрай актуальними для держави і суспільства, розвінчанням міфів, породжуваних пропагандою агресора.

Багато співробітників академічних установ займаються волонтерством, проводять евакуацію громадян, боронять Україну в лавах тероборони та Збройних сил України. Працівники Академії вже переказали нашому війську близько 10 млн грн. І збір коштів триває.

Вже в перший день агресії, 24 лютого, Президія НАН України оперативно прийняла рішення про роботу установ, організацій і підприємств НАН України в умовах воєнного стану, в якому, зокрема, визначила першочергові заходи із забезпечення функціонування об'єктів інфраструктури, переведення працівників на дистанційний режим роботи.

Щотижня проходили засідання Президії НАН України, під час яких заслухано доповіді, насамперед про дослідження, результати яких можуть бути використані для підвищення обороноздатності країни, мінімізації наслідків бойових дій. Серед них – доповіді про ядерний тероризм РФ в Україні, стан біобезпеки в Україні та шляхи її поліпшення, правові аспекти протидії російській військовій агресії та відновлення територіальної цілісності України, актуальні питання водної безпеки України, перспективи вітчизняного виробництва літію, дослідження соціально-психологічного стану населення України в умовах війни тощо. Також постійно розглядалися важливі поточні питання організації діяльності Академії в умовах воєнного стану й приймалися відповідні рішення.

Національна академія наук розгорнула активну діяльність з наукової дипломатії та направила до міжнародних і закордонних наукових організацій численні звернення щодо засудження російської військової агресії й заклики зупинити розв'язану проти народу України війну. Ми отримали десятки листів від іноземних партнерів із засудженням дій російської

Рис. 4. Руйнування після ракетного удару по Науково-технологічному комплексу «Інститут монокристалів» 23 травня 2022 р.

Рис. 5. Руйнування внаслідок обстрілу адміністративного корпусу Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» і будівлі, де розміщена підкритична ядерна установка «Джерело нейтронів»

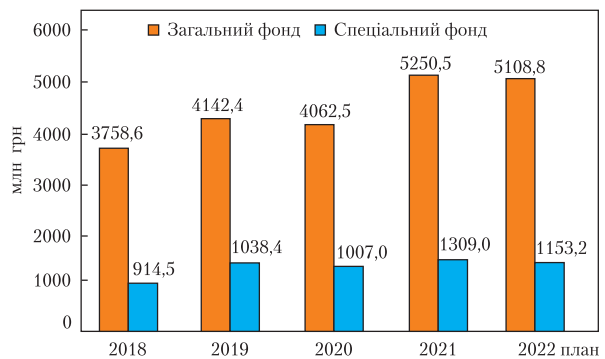

Рис. 6. Динаміка обсягів фінансування НАН України

армії, словами моральної підтримки і солідарності з народом України та його науковою спільнотою.

Спільну заяву в перші дні агресії зробили національні академії наук країн — членів Великої сімки. Також листи підтримки надійшли до НАН України від академій наук, провідних наукових організацій, колективів та окремих учених Австрії, Азербайджану, Греції, Данії, Естонії, Іспанії, Латвії, Литви, Молдови, Німеччини, Польщі, Румунії, Словаччини, США, Франції, Хорватії, Чехії, Чорногорії, Японії, а також міжнародних організацій — Всеєвропейської федерації академій наук (ALLEA), Європейського фізичного товариства, Європейського товариства з вивчення англійської мови, Асоціації європейських товариств операційних досліджень (EURO), Освітнього фонду прикладної надпровідності, Міжнародного науково-технічного союзу провінції Гуандун (Китай) та інших організацій. Зі спільною заявою про рішуче засудження агресії Росії та заклик до запобігання руйнуванню української дослідницької інфраструктури, яка є невід'ємною складовою Європейського дослідницького простору, виступили представники брюссельських офісів 10 країн ЄС із зв'язків з дослідженнями та інноваціями при Європейській комісії.

Від російських і білоруських наукових центрів відповіді на наші звернення не надійшли. Ми розірвали угоди про науково-технічне співробітництво з Російською академією наук, Сибірським відділенням РАН, Московським державним університетом ім. М.В. Ломоносова, Московським фізико-технічним інститутом та НАН Республіки Білорусь. Національна академія наук вийшла зі складу Міжнародної асоціації академій наук. Науковці нашої Академії, яких у різний час було обрано іноземними членами Російської академії наук, направили колективну заяву про свій вихід з її складу. Також Національна академія наук прийняла рішення про припинення будь-яких форм наукової співпраці з російськими організаціями і вченими і позбавила відзнак і нагород тих діячів російської держави, громадськості, науки

та культури, які підтримали збройну агресію РФ проти України.

Насамкінець дозвольте виокремити найголовніші завдання нашої Академії наук на наступний період.

Сьогодні уряди багатьох країн запровадили велику кількість програм з надання тимчасових стипендій, грантів, створення додаткових позицій у рамках поточних проєктів, що відкриває можливості для продовження наукової діяльності українських дослідників навіть в умовах вимушеної еміграції. І ми їм дуже вдячні за це.

Водночас така широка міжнародна кампанія з підтримки науковців України шляхом надання їм можливостей працевлаштування за фахом в інших країнах може стати для нас певною загрозою нової хвилі наукової еміграції. Насамперед це стосується посилення тенденції до виїзду за кордон талановитої наукової молоді. Тому одне із головних завдань сьогодні — максимально зберегти науковий потенціал Академії, насамперед висококваліфіковані кадри, та домогтися його розвитку в післявоєнний час.

Вкрай важливою для подальшого забезпечення наукових досліджень є відбудова пошкоджених об'єктів дослідницької інфраструктури, зокрема установки «Джерело нейтронів» і лабораторій Інституту проблем безпеки атомних електростанцій у Чорнобилі, які відіграватимуть велику роль у науковому супроводі українського ядерно-енергетичного комплексу. Також важливим є відродження науково-дослідного флоту.

Потрібно значно розширити та поглибити тематику наукових досліджень, спрямованих на забезпечення оборони і безпеки держави, а також ефективно використати можливості міжнародної наукової співпраці. Це стосується, зокрема, співробітництва в рамках цільових програм у напрямі взаємної зацікавленості з кожною країною, де спільні дослідження можуть дати синергетичний ефект. Серед таких перспективних напрямів можуть бути передусім інформаційні технології, які зараз забезпечують найвищий рівень досліджень у всіх інших галузях — від космічних програм та спо-

стережень Землі до соціальних і гуманітарних наук. Не менш важливими напрямками міжнародної співпраці є дослідження навколишнього середовища, його збереження та відновлення, в тому числі вивчення впливу кліматичних змін на різні аспекти діяльності людини. Зазначені можливі напрями досліджень відповідають цілям сталого розвитку, визначеним ООН, а також певним місіям, проголошеним Європейською комісією як пріоритетні в поточній рамковій програмі ЄС «Горизонт Європа».

Наших закордонних колег може зацікавити й створення Українського геномного центру, що має першорядне значення для проведення фундаментальних досліджень та підготовки фахівців у галузі біології та медицини, розроблення сучасних біотехнологій і лікарських засобів.

Трагічні події, які нині відбуваються в нашій державі, ще раз довели, що наука та інновації є надзвичайно важливими чинниками не лише цивілізаційного розвитку суспільства, а й його здатності до захисту і збереження загальнолюдських цінностей. Тому саме наука має відігравати одну з ключових ролей у повоєнній відбудові нашої країни. Як відомо, Указом Президента України Володимира Зеленського від 21 квітня 2022 р. № 266 створено Національну раду з відновлення України від наслідків війни, затверджено положення про неї та персональний склад. І наша Академія має взяти активну участь у підготовці відповідних пропозицій для Національної ради. Відбулося перше засідання спеціальної Комісії НАН України для забезпечення участі Академії у підготовці для Національної ради з відновлення України від наслідків війни пропозицій щодо заходів з відновлення та розвитку України, пріоритетних реформ, стратегічних ініціатив, проєктів нормативно-правових актів, реалізація яких є необхідною у воєнний і післявоєнний періоди. Від наших установ уже надійшли певні пропозиції щодо розвитку з використанням новітніх

технологій окремих галузей промисловості України у повоєнний час.

І ще про одне важливе завдання. Два тижні тому ми отримали від Рахункової палати звіт про проведений минулого року аудит ефективності управління Академією об'єктами державної власності. Виконання відповідних рекомендацій дасть змогу суттєво поліпшити стан справ з обліком майна та підвищити ефективність його використання.

Наостанок хочу підкреслити, що попри всі проблеми і негаразди воєнного часу сьогодні наша Академія є згуртованою, її працівники сповнені віри в перемогу України і бажання зробити все від них залежне для зміцнення і відбудови нашої держави, її наукової сфери.

У цій важкій справі ми сподіваємося й на допомогу наших зарубіжних колег. Хочу висловити особливу вдячність Польській академії наук і національним академіям наук країн Великої сімки. Їхня підтримка та солідарність — надзвичайні, що засвідчили результати нещодавніх зустрічей у Варшаві та Берліні, в яких я мав честь брати участь. За результатами зустрічей було ухвалено головні положення плану заходів з підтримки української науки. Одним із його основних складників є допомога молодим вченим НАН України, зокрема тим, які продовжують працювати в Україні. Представники зарубіжних академій наук також задекларували надання посиленої фінансової допомоги нашим установам.

Шановні колеги! Наша країна переживає тяжкі часи, зумовлені воєнною агресією РФ проти України. Ми маємо ще тісніше згуртуватися і робити все від нас залежне для допомоги нашій державі і нашому війську, для перемоги. Низько вклонімося Збройним силам України, нашим захисникам і захисницям, які не шкодуючи свого життя боронять Україну, боронять наше майбутнє!

Вистоїмо, переможемо!

Слава Україні!